

ASOCIAȚIA OBȘTEASCĂ “FEMEIA ȘI COPILUL - PROTECȚIE ȘI SPRIJIN”

BULETIN INFORMATIV

Octombrie—decembrie 2016

Nici un copil lipsit de șansa de a fi inclus în instituțiile de învățământ și societate

Victoria Secu — laureata premiului „Omul Anului 2016”, secțiunea organizații neguvernamentale, în raionul Criuleni

Anul 2016 a fost un an plin de evenimente pozitive în viața Asociației Obștești “Femeia și Copilul—Protecție și Sprijin” cu sediul la Criuleni.

După un an de muncă asiduă și dedicată, pe care echipa Asociației a depus-o pentru a realiza obiectivele și scopurile celor patru proiecte active, activitățile cărora s-au extins nu doar în raionul Criuleni, dar și în toată țara, de la Nord la Sud și de la Vest la Est, zeci de mii de kilometri parcurși, sute de pagini de rapoarte și expertize, cazuri de succes rezolvate prin intermediul tehnicilor de advocacy, sute de educatori, părinți și profesori școlari consiliați în domeniul drepturilor copiilor la educație și incluziune socială, echipa Asociației s-a ales cu două premii importante.

În toamna ce-a trecut, Serviciul Echipă Mobilă—unicul de acest fel prestat în Republica Moldova de către o asociație neguvernamentală, s-a învrednicit de titlul “Cea mai bună echipă mobilă”, la concursul anunțat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Meritele echipei de specialiști au fost apreciate de rând cu ale altor 16 echipe mobile, care se subordonează direcțiilor rationale de asistență socială. *“Este meritul tuturor celor implicați în procesul de pilotare și de implementare a acestui serviciu”,* - spune Vera Stahi, coordonatoarea Serviciului.

Pe data de 27 decembrie 2016, Iurie Andriuța, președintele raionului Criuleni, a înmănat titlul “Omul Anului 2016” în secțiunea organizații neguvernamentale dnei Victoria Secu, directoare executivă a Asociației Obștești “Femeia și Copilul-Protecție și Sprijin”.

Autoritățile Publice Locale au apreciat “activitatea civică de durată, parteneriat stabil și rezultativ cu administrația locală în implementarea proiectelor de utilitate publică majoră” a Asociației și liderului acesteia.

„Fiecare dintre membrii echipei își are părțica lui în acest titlu. Mulțumim autorităților pentru apreciere!”, a spus Victoria Secu, directoare executivă AO „FCPS”.

În imagine: Gala „Omul Anului”, președintele raionului, Iurie Andriuța, înmânează titlul Victoriei Secu.

CONTACTE:

or. Criuleni, str. Păcii 43, Republica Moldova, tel.: 0 248 21809, 0 248 20654,
e-mail: office@fcps.md; WEB: www.fcps.md
[www.facebook.com/pages/Asociația-Obștească “Femeia-și-Copilul-Protecție-și-Sprijin”](https://www.facebook.com/pages/Asociația-Obștească-Femeia-și-Copilul-Protecție-și-Sprijin)

Grupurile de inițiativă au desfășurat acțiuni comunitare pentru promovarea incluziunii

Toate cele 40 de acțiuni, organizate în comunitățile lor de către participanții la Școala de vară "Împreună pentru incluziune", au ajuns la final.

Începând cu luna august, acțiuni comunitare menite să sprijine incluziunea și să promoveze dreptul egal la educație al fiecărui copil s-au desfășurat în raioanele Drochia, Sângerei, Orhei, Cimișlia, Leova și Hâncești, Comrat, Strășeni, în gimnaziile sau liceele care sunt incluse în proiectul "Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale", implementat, în partea de educație comunitară, de către Asociația Obștească "Femeia și Copilul – Protecție și Sprijin". O scurtă retrospectivă, a acțiunilor, monitorizate, de altfel, de către formatorii care au ghidat grupurile pe parcursul școlii de vară, ne dă încrederea că cele mai multe dintre ele au fost organizate așa, încât impactul să fie sesizabil și să contribuie la formarea mediului comunitar incluziv – unul dintre obiectivele majore ale proiectului. Merită atenție fiecare acțiune comunitară, care a mobilizat cetățenii în jurul unei probleme majore – incluziunea copiilor cu nevoie speciale și cu dizabilități. Astfel, în Cuhnești și Balatina, raionul Glodeni, grupul de inițiativă a reușit să organizeze activitatea cu denumirea "Clubul părinților". Aceeași activitate a fost agreată la Filipeni, raionul Leova. "Clubul părinților" a fost moderat de către psihologul liceului. Aici, părinții copiilor cu dezvoltare tipică au ascultat de la părinții copiilor cu dizabilități cum se simt copiii cu nevoi speciale în

școală, așa cum le povestesc copiii lor despre atitudinea celor din jur. O adunare generală a părinților cu elemente de teatru social s-a practicat și la Avdarma, raionul Comrat, iar la Nihoreni, Râșcani, grupul de inițiativă a organizat o masă rotundă cu participarea factorilor de decizie din comunitate și raion, a părinților și elevilor claselor superioare, la fel cu implicarea teatrului social. La Sângerei, grupul de inițiativă a organizat o acțiune pe stadionul orașului, la care au participat copii tipici și copii cu dizabilități, și un târg de caritate în casa de Cultură raională, în zi de odihnă. La Drochia, în liceul rus nr. 3, toți copiii, inclusiv cei cu cerințe educaționale speciale, s-au simțit egali și importanți pe data de 30 septembrie, când în liceu se organizează Ziua Elevului, dar și în Săptămâna de promovare a sportului, prin organizarea starturilor vesele pentru toți copiii din clasele primare. Acțiunea comunitară organizată în liceul "Alecă Russo" din Orhei a fost o expoziție cu vânzare a lucrărilor elevilor, iar banii colectați au fost donați unui elev din școală, care a suferit o traumă și a rămas în scaun cu rotile, dar care are șanse să se recupereze după o intervenție chirurgicală hotare.

Grupurile de inițiativă, în mare parte, au respectat etapele organizării activităților, au selectat conținutul acestora în corespundere cu obiectivele proiectului "Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale", așa încât să fie atins cel mai mare impact asupra comunităților în vederea sensibilizării lor privind drepturile și oportunitățile de dezvoltare pe care le au fiind incluși în școala generală. Proiectul finalizează cu apariția unei broșuri în care vor fi descrise în linii generale cele mai reușite acțiuni comunitare.

Proiectul "Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale" este finanțat din grantul oferit Republicii Moldova de Guvernul Japoniei prin Fondul de Politici de Dezvoltare a Resurselor Umane (PHRD), administrat de Banca Mondială și gestionat de Fondul de Investiții Sociale din Moldova (FISM).

Autoreprezentanții din Criuleni au mers la Taraclia pentru schimb de experiență în angajare

În luna octombrie, grupul de autoreprezentanți ghidați de Asociația Obștească "Femeia și Copilul-Protecție și Sprijin" din Criuleni a întreprins o vizită la colegii din Taraclia, care sunt discipolii Asociației Obștești "Prima".

Vizita a avut genericul "Aspecte teoretice și practice în domeniul angajării în câmpul muncii pentru persoanele cu dizabilități, practici de succes". Din grupul care a mers la Taraclia au făcut parte autoreprezentanți, câțiva părinți, persoane de suport și coordonatoarea programului "Autoreprezentare", Ala Ianenco.

"Asociația la care am decis că mergem ca să le studiem experiența a fost selectată datorită succeselor acestora în angajarea în câmpul muncii a tinerilor cu dizabilități fizice și mintale. Le mulțumim pentru faptul că au dorit să împartă cu noi din cunoștințele și abilitățile pe care le au în acest domeniu. Cel mai valoros și important lucru pentru noi a fost comunicarea dintre tineri și faptul, că părinții unor tineri cu dizabilități au căpătat încredere în rezultatele pozitive ale programului" – a spus Ala Ianenco, în urma vizitei.

După activități de cunoaștere, participanții din Criuleni au fost informați despre ce etape poate avea un proces de angajare a persoanelor cu dizabilități în câmpul muncii, despre rolul ce revine familiei autoreprezentantului, autoreprezentantului și angajatorului, despre rolul și implicarea actorilor comunitari. Practica AO "Prima" a arătat că autoreprezentantul revendică dreptul său la muncă împreună cu familia, ceea ce este eficient și rațional. Partea cea mai interesantă pentru toți participanții a fost prezentarea practicilor de succes nemijlocit la locul de muncă a tinerilor angajați cu suportul AO "Prima". Vizita s-a încheiat cu un atelier de consiliere și consultare pentru părinți autoreprezentanților, în cadrul căruia au fost discutate idei de afaceri mici sau identificate locuri de muncă, care ar putea fi potrivite pentru tinerii autoreprezentanți.

Activitatea a fost parte a proiectului Incluziunea școlară și socială a copiilor cu dizabilități", în cadrul programului Autoreprezentare, implementat de AO "FCPS" și finanțat de IM "Swedish Development Partner".

Mai multe imagini vedeți accesând linkul:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=697076107112226&id=337684649718042

Partenerii din Suedia au efectuat o vizită de monitorizare în raionul Criuleni

La 14 octombrie 2016, A.O "Femeia și Copilul – Protecție și Sprijin" a fost gazda unui grup de parteneri din Suedia, care au dorit să vadă singuri rezultatele proiectelor susținute în raionul Criuleni.

Din grupul de oaspeți au făcut parte Ann Svensén, Secretarul General al Individuel Manniskohjälp (IM), Birthe Müller, Președinte IM, Silvia Apostol, Director IM "Swedish Development Partner" și Iuliana Samburschi, Ofițer de program în cadrul IM Swedish Development Partner, organizație care din anul 2008 a oferit suport considerabil asociației în scopul promovării și respectării drepturilor copiilor cu dizabilități, mai cu seamă dreptul la educație.

Această vizită a fost realizată în scopul prezentării practicilor de succes în domeniul incluziunii socio-educative a copiilor/tinerilor cu dizabilități. În acest context, a fost întreprinsă o vizită în familia care educă copii cu dizabilități, și în gimnaziul Hârtopul Mare, instituție de învățământ care a beneficiat de suportul asociației și IM Swedish Development Partner în crearea Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă pentru implementarea eficientă a educației incluzive. În cadrul acestei vizite, oaspeții au comunicat direct cu familia beneficiarului, cadrele didactice, au identificat provocările și succesele în domeniul educației incluzive, dificultățile cu care se confruntă familia, necesitățile lor. Managerul gimnaziului, Veronica Onofrei, a prezentat instituția de învățământ și a comunicat despre inițiativele de proiecte și lucrările realizate în scopul asigurării accesului la educație tuturor copiilor din comunitate. Astfel, școală a reușit să creeze condiții de acces fizic (pante de acces externe și interne) pentru elevii în scaun cu rotile.

Cadrul didactic de sprijin, Valentina Leahu, a demonstrat cu măiestrie arta comunicării cu copiii. La întrebarea adresată de către Ann Svensén, de ce a ales să lucreze în acest domeniu și să ofere suport copiilor cu dizabilități, dna Valentina a răspuns: *"Eu iubesc toți copiii și nu fac diferență între ei, tot timpul am făcut asta și-mi place ceea ce fac. Fiecare copil are nevoie de dragoste și afecțiune, îndrumare, și eu pot să le ofer".*

Ina Cazacu, coordonatoare Program Educație Incluzivă

Sprijin și ajutor cadrelor didactice în lucrul cu copiii cu tulburări de văz

În luna decembrie, 36 cadre didactice de sprijin, educatori din grădinițe și specialiștii Servicului de Asistență Psihopedagogică al raionului Criuleni au fost prezenți în cadrul unui atelier practic cu subiectul "Asistența psihopedagogică în cazul copiilor cu tulburări de văz".

În cadrul activității, participanții au fost familiarizați cu particularitățile de dezvoltare ale copilului cu tulburări de văz și au avut ocazia să fie asistați metodic în organizarea procesului educațional axat pe necesitățile copilului.

Astfel, cadrele didactice au avut oportunitatea de a cunoaște tehnici de lucru, instrumente practice eficiente în identificare și evaluare, intervenția individualizată a copiilor cu tulburări de văz.

Experta Aurelia Brânză, master în pedagogie, director al liceului cu profil tehnologic pentru copiii cu vedere slabă din mun. Chișinău, a prezentat participanților aspecte importante în adaptarea mediului educațional (spațiul clasei, materialele didactice, conținuturile educaționale) în raport cu necesitățile copiilor cu tulburări de văz. Totodată, cadrele didactice au fost orientate spre formularea obiectivelor de învățare centrate pe necesitățile copiilor cu dizabilități senzoriale de văz.

Activitatea a fost organizată în cadrul proiectului „Incluziunea socială și școlară a copiilor cu dizabilități”, susținut financiar de către „AO Reprezentanța IM Swedish Development Partner” în cadrul proiectului “Incluziunea școlară și socială a copiilor cu cerințe educaționale speciale”, implementat de către AO “FCPS” din Criuleni.

Eradicăm discriminarea prin informare

În noiembrie, în sala de ședințe a Centrului de Zi pentru copii cu dizabilități “Armonie” din s. Oxentea, r-l Dubăsari, s-a desfășurat atelierul de lucru cu subiectul “Promovarea drepturilor persoanelor defavorizate”.

La atelier au participat persoane din localitățile Dubăsarii Vechi, r-l Criuleni, Cocieri, Oxentia, raionul Dubăsari, inclusiv reprezentanții APL, părinți, educatori, cadre didactice de sprijin, împreună cu beneficiarii Centrului de Zi pentru copii cu dizabilități “Armonie”. Activitatea s-a desfășurat cu scopul de a sensibiliza comunitățile, privind fenomenul discriminării pentru a identifica și soluționa cazurile de discriminare a persoanelor defavorizate. Participanții au abordat situații legate de viața comunitară, dificultăți și bariere în procesul de depistare și rezolvare a

cazurilor de discriminare, privind formarea viziunii comune și depășirea obstacolelor în soluționarea acestora.

Expertul în domeniul discriminării a remarcat faptul că rezolvarea problemelor ce țin de respectarea drepturilor persoanelor defavorizate necesită participarea și implicarea activă a oamenilor din diferite grupuri sociale, iar pentru a schimba situația e nevoie de unirea eforturilor tuturor cetățenilor.

În decembrie în incinta Liceului Teoretic din s.Hârtopul Mic s-a desfășurat ședința trimestrială cu privire la sporirea competențelor individuale și organizaționale ale Organizațiilor Societății Civile (OSC) de pe ambele maluri ale Nistrului, care optează pentru „Promovarea drepturilor persoanelor defavorizate”.

În cadrul ședinței s-a discutat întrebarea cu privire la colectarea de fonduri de către organizațiile nonguvernamentale în parteneriat cu autoritățile publice locale, ținând cont de necesitățile comunității. Participanții la ședință - membrii OSC-urilor din s. Dubăsarii-Vechi, s. Cocieri, s. Hârtopul Mic, reprezentanții APL, membrii comunității, au fost informați de către AO "Femeia și Copilul-Protecție și Sprijin" cu privire la metodele de fundraising și desemnarea procentuală, care presupune posibilitatea ca fiecare cetățean să susțină organizațiile neguvernamentale prin a le dona 2% din impozitul pe venit, pe care-l reține statul, pentru activități în comunitate.

Ambele ședințe fac parte din proiectul Maluri diferite - scopuri comune, implementat de AO FCPS cu susținerea financiară a FHI 360 din ajutorul generos al poporului American, oferit prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

După platforme, au demarat formările

Proiectul "Parteneriate pentru incluziune" continuă activitățile. Pe parcursul lunilor octombrie – decembrie, platforme de discuții cu implicarea factorilor de decizie s-au desfășurat în Râșcani, Dondușeni, Taraclia, Comrat, mun. Chișinău și alte centre raionale.

Pe parcursul lucrărilor platformelor de discuții, participanții au discutat despre oportunitatea consolidării parteneriatului comunitar și responsabilizarea tuturor actorilor comunitari, valorificarea și atragerea resurselor financiare pentru dezvoltarea serviciilor sociale și educaționale, necesitatea instruirii cadrelor didactice și angajarea specialiștilor de suport (psiholog, logoped...), acolo unde sunt necesari, în special în raionul Dondușeni și în UTA Gagauzia. Un rol crucial în asigurarea succesului incluziunii le revine părinților, și de aceea, în cadrul platformei de la Chișinău, vorbitorii au convenit să atragă mai multă atenție consilierii și ajutorării părinților să fie aliații cei mai siguri în vederea incluziunii propriilor copii, să fie ajutați să depășească frica, stereotipurile, inconvenientele. Colaborarea intersectorială a fost la fel un subiect foarte discutat, inclusiv în raionul Taraclia, iar serviciile de suport teritoriale au prezentat potențialul de care dispun, în vederea asigurării unui proces incluziv continuu.

Paralel, într-un șir de alte raioane, au demarat formările cadrelor didactice și asistenților sociali, activitate care face parte din etapa a doua a proiectului "Parteneriate pentru incluziune". După cum a spus Svetlana Molodeț, directoarea grădiniței nr. 2 din or. Căușeni, dânsa a aflat la curs informații despre diferite tipuri de dizabilități, metode de intervenție, în conformitate cu necesitățile copiilor, și și-a exprimat intenția să realizeze seminarul dat pentru tot colectivul de pedagogi din grădinița pe care o conduce. La Călărași, Anenii Noi, Cahul, Bălți, Briceni, Ialoveni, Sângerei sau Ungheni, opiniile participanților au fost pozitive, cea mai frecventă remarcă fiind cea de necesitate absolută a instruirilor pentru educatorii din grădinițe. Chiar dacă la moment unele instituții nu au copii cu nevoi speciale, statistica denotă o tendință de creștere a numărului de copii în această categorie, de la an la an, a observat Ecaterina Prepelită, specialist pe educație timpurie din Călărași.

Maria Dănilă, specialist pe educația preșcolară din cadrul Direcției Generale Învățământ Hâncești, a spus că acest curs este valoros inclusiv prin faptul, că în calitate de formatori sunt angajate persoane care lucrează nemijlocit în domeniu și-i cunosc problemele și provocările din propria experiență, pe care, pe lângă

materiale, o împart cu participanții, discutând la modul practic numeroase studii de caz și soluțiile aplicate.

Proiectul "Parteneriate pentru incluziune" presupune activități de consolidare a parteneriatului intersectorial și instruirea în domeniul educației incluzive a cca 1000 cadre didactice, a 35 pedagogi preșcolari din Serviciile de Asistență Psihopedagogică, a 35 specialiști din cadrul direcțiilor raionale de învățământ și peste 400 de reprezentanți ai administrațiilor publice locale. Proiectul va dura până în iunie 2017, implicând în procesul de instruire cca 300 de grădinițe din republică, inclusiv municipiile Chișinău, Bălți și Comrat, frecventate de cel puțin 100 de copii.

Proiectul este susținut financiar de Agenția de Dezvoltare din Republica Cehă și implementat în parteneriat cu "Caritas" Republica Cehă și Ministerul Educației al Republicii Moldova.

Schimbăm atitudini – schimbăm vieți!

„Schimbăm atitudini – schimbăm vieți” – a fost genericul dezbaterilor publice, organizate de către AO „FCPS” cu prilejul consemnării, în toată lumea și în Republica Moldova, a Zilei Internaționale a Persoanelor cu Dizabilități.

Invitați la dezbateri au fost reprezentanți ai instituțiilor de stat, responsabile prin legile adoptate, de realizarea dreptului la angajare în câmpul muncii și incluziune socială a persoanelor cu dizabilități; realizarea dreptului la educație și educație vocațională; dreptul la asistent personal și accesibilitatea spațiilor publice pentru toate categoriile de persoane cu dizabilități. Participanții s-au divizat în trei ateliere, și au discutat cazuri specifice activității specialiștilor din fiecare grup.

În primul atelier s-au discutat probleme și provocări pe care le înfruntă tinerii cu dizabilități la angajarea în câmpul muncii. Cazuri concrete de angajare nereușită sau de existență a barierelor în angajare au fost abordate cu participarea tinerilor cu dizabilități și părinților lor, reprezentanților Centrului UNIT, a Centrului de Sănătate Mintală și a CPT „Vitamin” și Agenției Teritoriale de Angajare în Câmpul Muncii.

În alte ateliere au fost adiscutate situații de incluziune școlară nereușită, iar specialiștii participanți – cadre didactice de sprijin, directori și angajați de la Serviciul de Asistență Psihopedagogică (SAP) au reiterat în comun modul în care un elev trebuie să fie deferit pentru a studia în baza unui plan educațional individualizat.

În același context, invitații prezenți la dezbateri au fost informați despre serviciile Centrului de zi pentru copii cu cerințe educaționale speciale „Speranța”, prezentare făcută de pedagogul Elena Palanciuc, care a prezentat și un film în care părinții beneficiarilor își exprimă opiniile despre rolul centrului în viața copiilor care-l frecventează și familiilor acestora.

Despre rolul asistentului personal au informat publicul prezent Margareta Savițchi și Tatiana Timuș, specialiste în serviciul de Asistență Personală în cadrul DASPF Criuleni. Specialistele au explicat că un asistent personal este angajatul direcției, chiar dacă el muncește în propria familie, și pentru munca depusă trebuie să scrie un raport, ca să fie remunerat. Dezbaterile publice au fost ultima activitate din șirul de acțiuni desfășurate de AO „FCPS” în or. Criuleni, cu prilejul zilei de 3 decembrie.

Joi, 1 decembrie, AO „FCPS” a intermediat prezentarea unui spectacol de teatru social la Școala Primară Criuleni de către actorii Studioului Teatral „Micul Prinț” al Școlii de Arte Criuleni, condus de N. Dimitrațco. Vineri, 2 decembrie, în același context s-a desfășurat masa rotundă cu genericul „Echipa Mobilă – realizări și perspective”, iar pe 3 decembrie voluntarii organizației, împreună cu beneficiarii, au desfășurat în centrul orașului un flash-mob, în timpul căruia au împărțit spectatorilor flaiere cu formulări corecte și incorecte adresate persoanelor cu dizabilități.

Atât masa rotundă, cât și dezbaterile publice și flash-mobul au fost activități susținute de IM „Swedish Development Partner”, în cadrul proiectului „Incluziunea socială și educațională a persoanelor cu dizabilități”, în programul Advocacy al AO „FCPS.”

www.fcps.md

Buletin electronic elaborat de Svetlana Cernov, specialist relații cu publicul și mass-media, AO „FCPS”

Ministerul Justiției a inclus AO „FCPS” în lista ONG-urilor de utilitate publică, cărora contribuabilii le pot direcționa 2% din impozitul pe venit, bani pe care îi vor putea utiliza pentru activități în comunitățile unde activează (http://www.justice.gov.md/public/files/don/2017/1/MJ_AO_LISTA_2P_Legea_2017.pdf).

Dacă aveți încredere în noi și doriți ca statul să ne permită gestionarea a 2% din impozitul Dvs pe venit, notați **Codul IDNO 1012620006495** în formularul **CET15**, pe care-l prezentați la organul fiscal teritorial și transformați această sumă într-o șansă pentru copii și tineri cu dizabilități.

**Pentru tine sunt doar 2%,
dar pentru cineva totul...**

TRANSFORMĂ 2% din impozitul tău pe venit într-o șansă pentru copiii și tinerii cu dizabilități

 + **2%** =

MISIUNE:
«Acționăm pentru îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități și dezvoltăm comunitățile în spiritul incluziunii».

Îți mulțumim!

URMEAZĂ PAȘII:

1. Notează Numărul de identificare de stat (IDNO) al FCPS: **1012620006495**
2. Completează Declarația persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit (Formular CET 15), îl poți găsi la Inspectoratul Fiscal sau descărca de pe www.fcps.md
3. Introdu Codul fiscal (IDNO) al FCPS
4. Prezintă organului fiscal (fie pe suport de hârtie fie în format electronic) Declarația (Formular CET 15) pînă la 30 aprilie

 USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

 fhi360
THE SCIENCE OF IMPROVING LIVES

„Acest poster este posibil datorită ajutorului generos al poporului american oferit prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate aparțin AO „FCPS” și nu reflectă în mod necesar poziția USAID sau a Guvernului SUA.”